

Сусрет са Београдом је као Битлманија

свега, позориште и бојиште. Тамо, не-свестан и непримећен, сваки човек је песник, ратник, плесач, у својој невин-ној уметности коју пројектује против превирања на улици, у слици људске егзистенције. Циљ овог кратког филма је да ухвати ту слику.“

И редитељка и монтажерка

Ово филмско остварење ванредног квалитета у коме је Левитова не само редитељка већ и сниматељка и монтажерка, поново је откривено тек 1997. године у оквиру 10. *Докуменџије*. Оно хвата дух индустријског капитализма у свој својој бруталности и живот на улици који се прилагођава тим немогућим условима. Као неко ко се увек осећао блиским са филмском уметношћу, Хелен Левит је сарађивала, у различитим функцијама на великом броју филмова. Поред поменутог класика који је снимала заједно са Џејмсом Агијем и Џенис Лоб, стајала је иза камере филмова „The Quiet One“ (1948) Сиднија Мејерса за који је и сценарио, и „Дивље око“ (1960) Мејерса и Бена Медоуа, а била је, између осталог, и монтажерка „Године свиње“ (1968) Емила де Антонија.

Хелен Левит је само једном напустила Њујорк (1941) зарад путовања у Мексико, где је – серијом фотографија – успела да повуче извесну паралелу између свог родног града и земље која ју је, колико фасцинирала, толико и плашила.

Од педесетих, уметница почиње да користи филм у боји као једна од првих из бранше. Добила је ретроспективу у њујоршкој Моми (1974). Сем импресивног броја фотографија које датирају из тог доба, у Албертини постоји и слајд-шоу који у релативно угодном такту показује и њене друге радове.

Ретроспектива фотографија Хелен Левит траје до 27. јануара и велика је препорука.

Марина Д. Рихтер

ви савременици писали нове песме или прозне записе. И добро је да је тако, поготово стога што је данашњи књижевни живот заборавио на непосредност дружења, на важност размене мисли и утисака, а о изостанку узајамног читања и коментаришања не треба ни говорити, тога тек нема. Кад писац остане у анегдоти, и пресели се у усменост, то такође може бити знак његове посебности, вредности, па и утицаја његовог дела, под условом да су они који су га познавали по нешто његово и прочитали.

Али, на томе не треба стати. Књига *Не убијти њишцу грозда*, својом духовитом мудрошћу и непретенциозношћу, оштрином уочених парадокса, луцидношћу у посматрању свакодневице, сетним смехом, иронијом и непатвореним очајањем, односно начином на који се њен писац одазивао на сва чуда света („како је дивотно све на небеси“ – говори он у једном свом позном стиху), упозорава нас да судбина песника и поезије не зависи само од њене институционалне верификације (што не треба оспорити), него, пре свега, од непоновљивости песничког дара, од нивоа његове остварености и, на послетку и на почетку, од места које тај дар својом унутарњом снагом, неподложном рационализацији, заузима у памћењу културе. Па ако је Бранислав Петровић јединој својој књизи за децу дао наслов *Да видиш чуда*, књига *Не убијти њишцу грозда*, сваким својим редом, враћајући нас песмама исписаним истом руком, убедљиво сведочи да је песничко чудо било међу нама.

И да је, где чуда, и даље ту, одмах поред нас. Само га треба видети. Није тешко. Баците поглед. Ако смо се разумели. ❏

И даље сам музичар Симпли реда и сви музичари тог бенда одувек ме подстичу да напредјем. Мик, фронтмен Симпли реда, ми је стварно отворио очи за цез током дугих турнеја и путовања нашим аутобусима. Његово знање и љубав према цезу су невероватни, каже клавијатуриста Дејвид Клејтон

ИНТЕРВЈУ

Ивана Николић

Дејвид Клејтон из Симпли реда, један од најталентованијих клавијатуриста нашег доба, недавно је објавио деби соло албум *Магнезијум*. Стицајем околности, албум је доживео светску премијеру управо у Србији, на таласима Радија 202. *Магнезијум* доноси нежну, опуштајућу клавијатурску музику у духу цеза, понегде уз електронски звук, а у завршној нумери *Шербет* (Sherbet) појављује се и саксофониста Симпли реда Ијан Кирхам. Занимљиво је да је, поред дигиталног, доступно и издање на белом винулу, пошто су ЛП плоче поново у моди. Плочу са ручно исписаним аутограмом уметника и дигиталну верзију *Магнезијума* лако могу набавити и љубитељи музике из Србије (преко веб-сајта и странице Херисон рекордс из Лондона). Припрема се и Клејтонова солистичка турнеја поводом промоције албума, а намерава да том приликом наступа и у Србији. Овим поводом Дејвид Клејтон дао је интервју за Политику, а разговарали смо и о успоменама које га везују за Београд и његовој сарадњи са Симпли редом, Џорџом Мајклом, Бобом Марлијем, Робијем Вилијамсом, Дешем Модом и многим другим познатим музичарима и бендовима.

Шта је била иницијална каписла за стварање албума „Магнезијум“?
Често бих импровизовао и свирао клавијатуре после тонских проба током турнеја, пошто увек имам собу са клавијатуром за себе, коју додуше користимо и за распевавање пратећих вокала пред концерт. Почео сам да снимам неке такве тренутке и схватио да међу тим импровизацијама има врло пристојних мелодија и тема. Чим ми се указала прилика да снимам професионално своје клавијатурске комаде, урадио сам импровизације на неке од тих тема. Резултат свега тога су мелодије уткане у *Магнезијум*.

Инспирација за „Магнезијум“ били су ваши пријатељи. Можете ли открити за наше читаоце неке од прича које су вас надахнуле да напишете музику за овај албум?
Овај албум је и настао захваљујући томе што су ме многи пријатељи охрабривали да снимим албум музике за клавијатуру. Такође, често бих сео за клавијатуру и свирао импровизације са пријатељима. Слушали би и изводили музику у складу са тренутним расположењем.

Неке нумере су и посвећене одређеним људима. Пријатељи моје девојке Су су се венчавали и желео сам да им спремам посебан поклон, па сам тако написао нумеру *Посвећење* (Devotion) за њих! Затим, кад су одлазили из Лондона наши други пријатељи, који изузетно воле оно што радим са Симпли редом, написао сам комад *Спасење* (Salvation) да понесу у своју родну Минесоту у Америци, као успомени на наше дивне заједничке тренутке и дружење. Потом је, нажалост, преминула једна наша другарица. Давао сам јој да слуша неке музичке комаде кад би се осећала лоше и вој су

се много допадали и умиривали је. Са поносом могу да кажем да је она била инспирација за насловну нумеру и назив албума *Магнезијум*.

Одувек се бавим и електронском и поп музиком, па сам написао и албуме у тим жанровима, али је за мене клавијатурска музика најзахтевнија за душу уметника. Био је прави изазов једноставно пустити да музика тече и снимати је у таквим тренуцима. Намерно смо оставили на снимцима и неке мање грешке, али имам осећај да је и то део магије.

Дејвид Клејтон Фото Винс Баркер

Како је ваш досадашњи рад са Симпли редом и другим великим бендовима и музичарима утицао на стварање музике за „Магнезијум“?

И даље сам музичар Симпли реда и сви музичари тог бенда одувек ме подстичу да напредјем. Мик (фронтмен Симпли реда) ми је стварно отворио очи за цез током дугих турнеја и путовања нашим аутобусима. Његово знање и љубав према цезу су невероватни. Заправо, сви музичари из бенда имају огромно знање о разним жанровима музике, тако да ми никад није недостајало инспирације. Замолио сам Ијана Кирхама да у комаду *Шербет*, једној од нумера *Магнезијума*, свира саксофон, пошто

Надам се да ће Симпли ред ускоро поново наступити у Србији ако Мик одлучи да идемо на турнеју 2020. Ја ћу се сигурно потрудити да се појавим на неколико српских фестивала

је сјајан музичар и пријатељ. Била ми је жеља да његов изузетан дух и душа засијају у неком нашем заједничком уметничком подухвату.

Које су неке од ваших најлепших успомена ствараних током 15 година рада и путовања са Симпли редом?

Све успомене са Симпли редом су драгоцене и надам се да ћемо стварати још много нових у будућности. Посебно уживам у свирању за публику широм света и сусретима са различитим културама. Осећам се срећним што изводим музику Сим-

пли реда за људе у Јужној Америци, Азији, Африци или, рецимо, Европи. Куба је била посебан доживљај, пошто је наш наступ био увеличан учешћем кубанских плесача и музичара. Затим, ту је и бесплатни концерт који смо одржали у Будимпешти. Било је спектакуларно наступити тамо пред 250.000 људи. Листа је подугачка и једноставно се осећам привилегованим што имам прилику да изводим музику Симпли реда и пружам људима добар провод свуда по свету. Надам се да ће и *Магнезијум* доносити

ће после свих ових година које сам провео као пратећи музичар.

Били сте у Београду са Симпли редом три пута до сада и добро упознали нашу престоницу. Шта вам се највише допало у Београду?

Београд има нешто неукротиво у себи, опоравља се и расте после ратних недаћа. Волим страст коју препознајем у тамошњим људима и њихово поштовање према традицији. Сусрети Симпли реда са београдском публиком су искуство слично Битлманији

радост публици, иако је у питању нешто мало другачије.

Имате иза себе и сарадњу са Дејвидом Боувијем, Елтоном Џоном и многим другим музичким звездама. Који од тих људи, искустава и пријатељстава су вам најдрагоценији?

Рад са Џорџом Мајклом био је посебан за мене, као и када сам радио са Пином Даниелеом. Тужно је што они више нису међу нама, али су ми дали огромно надахнуће. Са бендовима Дешем мод и Бомб д бејз такође сам доживео неке од најлепших тренутака. Постали смо баш добри пријатељи током заједничког рада и тада сам упливао и у воде електронске музике. То је друга страна моје музичке личности и биће и то снимљено ускоро! Ју-ту ту је такође нешто посебно. Са њима је било врло лако и лепо радити и инспирисали су ме да увек идем корак даље и трагам за нечим изузетним. Сва та искуства су ми дала самопоуздање да урадим соло албум. Нема бенда, само ја и клавијатур. Видим то као велико постигну-

или се бар нама тако чини, ха! Београд има прелепе грађевине и свуда се чује музика. Чак и у малом породичном ресторану где смо били, музичари забављају госте. Музички стандарди су врло високи. Архитектура града је грандиозна и провокативна и открива невероватну историју и оживље из ратова, што чини град јединственим.

Можемо ли вас очекивати у Србији у скорије време? Хоће ли бити концерата овде и када их можемо очекивати?

Надам се да ће Симпли ред ускоро поново наступити у Србији ако Мик одлучи да идемо на турнеју 2020. године. Ја ћу се сигурно потрудити да се појавим на неколико српских фестивала и где год публика буде желела да наступи. Планирам турнеју са музиком *Магнезијума* за следећу годину, а волео бих и да наступам и импровизујем са локалним музичарима у духу и расположењу тог албума. За почетак ће то бити клавијатуре и електроника, али намеравам да укључим и перкусије у неком тренутку такође током 2019. ❏

ИВАН СТАМЕНКОВИЋ

ЗА НОВО ВРЕМЕ НОВЕ ИДЕЈЕ

Реченица је огромно богатство ако јој се правим речима удахне смисао како би се рецимо објаснило шта је живот па се томе прилагодило а сасвим друго имати потребу за садржајним животом.

ДЕЛО ЈЕ ОРИГИНАЛНО, ДУХОВИТО, ЛУЦИДНО, ИНТРИГАНТНО, ИНСПИРАТИВНО, ХРАБРО, САВРЕМЕНО, ДО САДА НИШТА СЛИЧНО НАПИСАНО.

ТЕКСТ ЈЕ ПРИСТОЈАН И ОПТИМИСТИЧАН А САДРЖАЈ ДАЛЕКО ПРЕВАЗИЛАЗИ ГРАНИЦЕ РАЗМИШЉАЊА НА КОЈЕ СМО НАВИКЛИ.

Књига је формата Б5 (17х24) на 278 страна. Може се поручити СМС-ом на 062556474 по цени од 760,00 дин. + трошкови испоруке.